

MENESTYVISTÄ MUSEOISTA HYVINVOINTIA KOKO SUOMELLE

Suomen museoliiton
eduskuntavaalitavoitteet
2023-2027

1.

***Turvataan museoiden
VOS-rahoituksen kehitys ja
viedään museot digiaikaan***

2.

***Panostetaan
kulttuuriperintöstrategian
toimeenpanoon***

3.

***Vahvistetaan humanistisen
alan koulutusta Suomessa***

1.

Turvataan museoiden VOS-rahoituksen kehitys ja viedään museot digiaikaan

Museotoiminta perustuu jatkuvuuteen, jonka takaa ennakoitavissa oleva VOS-rahoitus. Se on museoiden rahoituksen selkäranka, joka luo merkittäviä kannustimia myös kunnille ja muille museoita rahoittaville tahoille. VOS-rahoituksen kehityksen turvaaminen on tärkeää, jotta korkeatasoinen museotoiminta voi jatkua.

Kiinnostavat museot luovat alueille veto- ja pitovoimaa. Museokävijät ovat tärkeä matkailijaryhmä, jotka tuovat työtä ja toimeentuloa ympäri Suomea. Usein juuri museo on vetovoimatekijä, joka saa kulttuurimatkailijan liikkeelle. Suurimmat museomatkailun hyötyjät ovat kunnat ja kaupungit, joissa matkailijat kuluttavat muun muassa majoitus- ja ravintolapalveluita. Museoiden taloudellinen vaikuttavuus -tutkimuksen mukaan kaikkiaan matkailijoiden paikkakunnalle tuomat tulot ylittävät jopa kuusinkertaisesti museoiden saaman tuen.

Museomatkailu hyödyttää eniten museopaikkakuntia

Museokävijät käyttävät museoissa pääsylippuihin, kahvilaan ja museokauppaan **75 miljoonaa euroa vuodessa.**

Museomatkailijat käyttävät museopaikkakunnilla yhteensä jopa **540 miljoonaa euroa vuodessa.**

Lähde: Valtakunnallinen kävijätutkimus 2021 / Taloustutkimus.

Tutkimuksen mukaan yhteenlaskettu museokävijä- ja museomatkailutulo on 175 – 540 miljoonaa euroa vuodessa.

Tulevien vuosien aikana suomalaisten museoiden toiminta siirtyy edelleen kohti digitaalista maailmaa. Suomalaisten museokokoelmien digitointia on tehty jo pitkään, mutta laajojen kokoelmien digitointi vaatii jatkuvaa taloudellisesta resursointia. Työ on kesken, eikä opetus- ja kulttuuriministeriön vuotuinen 0,5 miljoonan euroa tuki digitointiin ole riittävä. Aiempien rahapeliteutoihin perustuneiden avustusten korvaaminen on tärkeää, sillä erityisavustuksilla tuetaan esimerkiksi museoiden innovaatiotoimintaa.

- Digitoimalla kokoelmien saatavuus ja käytettävyys nousee uudelle tasolle
- Uusia mahdollisuuksia esimerkiksi lisätyn todellisuuden ja virtuaalitodellisuuden näkökulmasta
- Museot laajenevat fyysisten seinien ulkopuolelle
- Digitointi pitää museot mukana kansainvälisessä kehityksessä

2.

Panostetaan kulttuuriperintöstrategian toimeenpanoon

Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän valmisteleva kulttuuriperintöstrategia valmistuu vuonna 2022. Museoilla on olennainen rooli vuosien 2022-2030 kulttuuriperintöstrategian toimeenpanossa.

Kattavan museoverkoston avulla kulttuuriperintöstrategian tavoitteita voidaan jalkauttaa kansalaisten lähiympäristöön koko maassa. Museoiden kautta tarjoutuu monia mahdollisuuksia osallistaa erilaisia ryhmiä kulttuuriperintöstrategian toteuttamiseen ja kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen. Tämä edellyttää, että strategian toimeenpanoon varataan riittävät resurssit.

”Investoimalla kulttuuriperintöön luodaan yhteiskuntaan myönteisiä taloudellisia vaikutuksia ja mahdollisuuksia luovalle taloudelle. Kulttuuriperintöä voidaan hyödyntää kestäväen kasvun ja vastuullisen liiketoiminnan voimavarana.”

Lähde: Kulttuuriperintö voimavarana kestäväille tulevaisuudelle ja hyvälle elämällä. Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi 2022–2030. Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022.

3.

Vahvistetaan humanistisen alan koulutusta Suomessa

Museoala tarvitsee moniammatillisia osaajia, jotta ainutlaatuinen kulttuuriperintö voidaan säilyttää ja alan toimintaa kehittää.

Suomalaisissa yliopistoissa tulee olla mahdollisuus saada riittävät valmiudet museo- ja kulttuurialan asiantuntija- ja johtotehtävissä toimiseen. Museolaki edellyttää, että valtion tukeman museon asiantuntijoiden tulee suorittaa vähintään museologian perusopinnot. Lain vaatimusten täyttäminen vaarantuu, jos opetusta ei ole riittävästi tarjolla.

Museoalan kehityksen kannalta on keskeistä, että Suomessa on mahdollista opiskella museologiaa pääaineena. Museologian perus- ja aineopinnot eivät riitä laaja-alaisen ja kehittyvän tieteen monipuoliseen ja syvään osaamiseen. Siksi tulee varmistaa, että Suomessa on ainakin yksi museologian professuuri.

- Suomen kilpailukyky rakentuu tutkimukselle, innovaatioille ja koulutukselle
- Humanistisella koulutuksella ja tutkimuksella on kansan vahva tuki
- Suomalainen osaaminen on tunnustettu myös kansainvälisissä vertailuissa

Museolaki edellyttää asiantuntijoilta museologian opintoja

”Edellytyksenä ammatillisen museon hyväksymiselle valtionosuuteen oikeutetuksi on, että museolla on vähintään kaksi päätoimisessa palvelussuhteessa työskentelevää museoalan asiantuntijaa, joista toinen voi olla samalla museon johtaja ja joilla on soveltuva korkeakoulututkinto sekä suoritettut museologian perusopinnot.”

Lähde: Museolaki 314/2019, 2 luku 5 § kohta 10

